

OLLI-JUKKA JOKISAARI & JANI PULKKI

Tuotemaailman umpikujasta luovuttamisen etiikkaan – Kilpailuyhteiskunnan radikaali toisin kuvittelu

Hahmottelemme nykyiselle ekologisesti ja sosiaalisesti kestävämmälle tuotemaailmalle vaihtoehtoista ontologiaa ja etiikkaa. Kutsumme sitä 'luovuttamisen etiikaksi', jonka lähtökohtana on tunnustaa tosiasiasi yksittäisten olentojen olemassaolon täydellinen riippuvaisuus luovuttamisen prosesseista. Analysoimme kilpailuyhteiskunnan tuottavan aggressiivista tahtoa, joka johtaa jatkuvaan kamppailuun oletetusta tunnustamisen niukkuudesta. Liitämme kilpailuyhteiskunnan tuotemaailmaan, jonka ontologian ja tieto-opin analysoimme sidoksellisen ja yhteistoiminnallisen luovuttamisen ajatuksesta käsin todellisuutta vääris-

täväksi. Osoitamme luovuttamisen etiikan yhteyttä hyveelliseen toimintaan. Tavoitteemme on luoda ajattelua, joka nykyistä paremmin huomioi ihmisen sidoksellisuuden ympäröivään todellisuuteen. Samalla kasvatuksen näkökulma laajenee yksilötason kykyjen kouluttamisesta maailmallisuuden ymmärtämiseen.

Asiasanat: luovuttamisen etiikka, tuotemaailma, aggressiivinen tahto, ekososiaalinen sivistys, kriittinen teoria, negatiivinen dialektiikka

Aikuiskasvatus 38 (3), 192

OLLI-JUKKA JOKISAARI & JANI PULKKI

From the impasse of the product world to the ethics of relinquishment – radically reinventing competitive society

We outline ontology and ethics alternative to the present ecologically and socially unsustainable product world. We call it 'the ethics of relinquishment', the starting point of which is to recognise as a fact the complete dependence of the existence of individual beings on the processes of relinquishment. We analyse that the competitive society produces aggressive will, which leads to a constant struggle for the assumed scarcity of recognition. We connect competitive society to the product world, whose ontology and epistemology we analyse from the basis of the idea of committed and cooperative giving-up as a distortion to reality. We

show the connection of the ethics of relinquishment to virtuous activity. Our objective is to create thinking that better takes into account human commitment to surrounding reality. At the same time, the pedagogical perspective expands from the training of individual-level abilities to comprehension of worldliness.

Keywords: ethics of relinquishment, product world, aggressive will, eco-social culture, critical theory, negative dialectics

Aikuiskasvatus 38 (3), 192

SANNI TIITINEN, ELINA WEISTE, SANNA VEHVILÄINEN, JOHANNA RUUSUVUORI,
SIRPA LUSA & JAANA LAITINEN

Reflektoinnin välttämistä ja vertaistukea – Tarinoiden tehtävät palo- ja pelustusalan lähijohtajien ryhmäohjauksessa

Työn reflektointi ja keskusteleva työkuultuuri ovat avainasemassa työyhteisöjen osaamisen kehittämisessä ja työkyvyn tukemisessa. Ohjaus on keino, jolla voidaan tukea sekä yksilöiden oman työn reflektointia että työyhteisön yhteisöllistä oppimista. Koska ohjaus perustuu keskusteluun, sen onnistuminen riippuu siitä, kuinka hyvin vuorovaikutus toteuttaa ohjauksen päämääriä. Tässä artikkelissa tutkimme vuorovaikutusta työkyvyn tukemiseen tähtäävässä lähijohtajien ryhmäohjauksessa. Tutkimuksen aineisto koostuu videoituista lähijohtajien ryhmäohjaustapaamisista, joita analysoimme käyttäen jäsenkategorisoinnin analyysia ja keskusteluanalyysia. Analyysin keskiössä ovat lähijohtajien ryhmäohjaustapaamisten aikana kertomat tarinat alaistensa toiminnasta ja omasta johtamistyöstään suhteessa

alaisiin. Tarinoissa ja niiden vastaanotossa tuli esiin vahva keskinäinen ymmärrys alaisten käyttäytymisen ongelmallisuudesta ja niiden avulla myös kutsuttiin ja tarjottiin vertaistukea. Tämä mahdollisti ohjauksen reflektioon suuntaavan agendan väistämisen, kun lähijohtajat keskittyivät alaisten toimintaan ja varoivat asettamasta omia tai toistensa työkäytänteitä tarkemman tarkastelun kohteeksi. Ohjaustyöhön kuuluva tasapainottelu kumppanuuden tukemisen ja reflektion herättämisen välillä vaatiikin hienovaraista ymmärrystä näiden toimintojen yhteen kietoutumisesta.

Asiasanat: lähijohtajat, reflektointi, ryhmäohjaus, tarinat, vertaistuki, vuorovaikutus

Aikuiskasvatus 38 (3), 208

SANNI TIITINEN, ELINA WEISTE, SANNA VEHVILÄINEN, JOHANNA RUUSUVUORI,
SIRPA LUSA & JAANA LAITINEN

Avoiding reflection in peer support: the roles of stories in group counselling of emergency services managers

Creating a reflective and conversational work culture is in a key role in developing professional skills and supporting work ability. Counselling is a method for supporting critical reflection of one's own work practices as well as learning of the whole work community. As counselling is based on talk, its effectiveness depends on how successfully the interaction meets the aims of the counselling process. In this paper we investigate interaction in group counselling that was designed to support the work ability of managers. The data consist of video-recorded counselling sessions that were analysed using membership categorization analysis and conversation analysis. The analysis focusses on stories the managers tell about their employees and management work. The stories often

revealed a joint understanding of employees' problematic behaviour. Using the stories, the managers misaligned with the counsellor's reflection-seeking agenda, while providing peer support. We argue that a strong consensual attribution of problems to employees' difficult behaviour may prevent managers' self-reflection, as they are wary of putting their own work practices under scrutiny. Thus, in professional guidance counselling it is important to strike a subtle balance between companionship and reflection.

Keywords: managers, reflection, group counselling, stories, peer support, interaction

Aikuiskasvatus 38 (3), 208

Tohtoriopintojen monet merkitykset suomalaisille ja ulkomaalaisille jatko-opiskelijoille

Artikkelissa tarkastellaan suomalaisten ja ulkomaalaisten tohtoriopiskelijoiden käsityksiä tohtoroitumisesta nykymuotoisen tohtorikoulutuksen kehyksessä. Käsitysten muodostumisessa merkittävässä asemassa ovat arviot itsestä suhteessa tulevaisuuden uraan. Artikkelissa paikannetaan sitä, miten tohtoriopiskelijat suuntautuvat tohtoriopintoihinsa ja sen jälkeiseen työhön. Aihetta on tutkittu Suomessa vain vähän erityisesti ulkomaalaisten tohtoriopiskelijoiden näkökulmasta. Tutkimuksen aineisto koostuu humanistisen, kasvatustieteiden sekä yhteiskuntatieteellisen tiedekunnan tohtoriopiskelijoiden teemahaastattelusta (N = 12) yhdessä suomalaisessa yliopistossa. Analysointi tehtiin sisällönanalyysillä teemoitellen ja

tyypitellen. Aineistosta muodostettiin kolme tohtoriopiskelijatyyppeä: Tieteellisen uran tavoittelija, Kilpailun paineessa epäröijä ja Itsellinen sivistyjä. Tyypit todentavat tohtoriopiskelijoiden monimuotoisuutta, eivätkä kaikki tohtoriopiskelijat niiden mukaan suuntaudu tohtoroitumiseen koulutuspoliittisten tavoitteiden mukaisesti. Lisäksi tulokset kertovat ulkomaalaisten tohtoriopiskelijoiden tähtäävän suomalaisia päämäärätietoisemmin akateemiselle uralle.

Asiasanat: tohtorikoulutus, tohtoriopiskelija, ulkomaalainen tohtoriopiskelija, korkeakoulupolitiikka

Aikuiskasvatus 38 (3), 223

The many meanings of doctoral study for Finnish and international PhD students

This article investigates the views of Finnish and foreign PhD students concerning the dissertation process in the context of contemporary doctoral education. The students' assessments of their own career horizons are significant in forming these views. The article maps how PhD students orientate to doctoral studies and future work. This theme has attracted little research in Finland, especially from the viewpoint of foreign PhD students. The research data consist of thematic interviews (N = 12) with PhD students in arts, education and social science faculties, conducted in a Finnish university. The data was analyzed using content analysis with thematization and typification. Three types of doctoral students emerged from the data: an academic career oriented student, a student

ruminating under pressure of competition and a self-civilizer. These types testify to the diversity of doctoral students and to the fact that the varied motivations for doctoral studies often do not follow the aims of education policy. Furthermore, the results show that foreign students tend to have a stronger drive towards academic careers in comparison to Finns.

Keywords: doctoral education, PhD student, foreign doctoral student, higher education policy

Aikuiskasvatus 38 (2), 223